

KARTA CHEMICZNEGO PRODUKTU NIEBEZPIECZNEGO

Aktualizacja 1.2006

Opracowano 11.2005

1. Identyfikacja produktu

1. **Nazwa handlowa:** Terpentyna
2. **Zastosowanie:** Terpentyna jest między innymi stosowana jako rozcieńczalnik farb, szczególnie o przeznaczeniu artystycznym.
3. **Dystrybutor Hurtowy:** Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe STANDARD Sp. z o.o., 20-481 Lublin, ul. Olszewskiego 10, tel. (81) 74 438 16 do 19
4. **Konfekcjonowanie i wprowadzenie do obrotu w opakowaniach detalicznych:** CATHAL s.c. ul. Ciesielska, 44-151 Gliwice, tel./fax (032) 23482 02, telefon alarmowy 502319591

2. Skład produktu oraz informacje o składnikach

Konfekcjonowana terpentyna jest substancją jednorodną o cechach podanych w tabeli:

Nazwa chemiczna	Nr WE	Nr CAS	Symbole	
			ostrzegawcze	zagrożenia
Terpentyna	232-350-7	8006-64-2	S 2, 36/37, 46, 61, 62	N, Xn, Xi, R10, 20/21/22, 36/38, 43, 51/53, 65

3. Identyfikacja zagrożeń

1. Klasyfikacja produktu

- N – niebezpieczna dla środowiska
- Xn – szkodliwa
- R 10 – łatwo palna
- R 20/21/22 – szkodliwa dla dróg oddechowych oraz w kontakcie ze skórą i po połknięciu
- R 36/38 – drażni skórę i oczy
- R 43 – może powodować uczulenia
- R 51/53 – toksyczna dla organizmów wodnych i powoduje długotrwałe niekorzystne zmiany
- R 65 – po połknięciu może uszkadzać płuca

2. Charakterystyka zagrożeń

Terpentyna jest cieczą palną i szkodliwą dla zdrowia zarówno w stanie ciekłym jak i par. Wdychanie par działa szkodliwie na układ nerwowy. Terpentyna drażni skórę i oczy. Terpentyna jest toksyczna dla organizmów ekosystemu wodnego i może powodować długotrwałe niekorzystne zmiany w środowisku.

4. Pierwsza pomoc

1. Przy objawach zatrucia wdychaniem par:
Poszkodowanego izolować od środowiska skażonego. W przypadku zaburzeń oddechowych lub świadomości zapewnić pomoc medyczną.
2. Przy podrażnieniu oczu:
Długotrwałe i intensywnie płukać oczy wodą a przy silniejszym podrażnieniu skonsultować z lekarzem.
3. Przy kontakcie skóry z terpentyną ciekłą:
Zdjąć skażone ubranie. Skórę podrażnioną zmyć wodą z mydłem.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

1. Środki gaśnicze: piany, CO₂, proszki gaśnicze, woda rozproszona
 2. Środki gaśnicze wzbronione: woda w pełnym strumieniu
 3. Zagrożenia: spaliny zawierają CO
 4. Zalecenia specjalne: stosować ubrania p. chem. oraz aparaty oddechowe
- Małe opakowania terpentyny znacznie ograniczają prawdopodobieństwo pożaru. Konieczne jest jednak zachowanie wzmożonej ostrożności przy pracach z terpentyną.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia produktu do środowiska naturalnego

Terpentyna jest niebezpieczna dla środowiska naturalnego. Małe opakowania jednostkowe stosowane w obrocie detalicznym czynią przypadkowe uwolnienie substancji do środowiska mało prawdopodobnym. W razie zaistnienia takiego przypadku należy uniemożliwić przedostanie się terpentyny do ścieków. Powstałą plamę substancji zmyć dokładnie wodą z detergentem.

7. Postępowanie z produktem

Wszelkie prace z terpentyną prowadzić z zachowaniem środków ostrożności. Przy pracach nie jeść, nie pić, nie palić i nie stosować innego otwartego źródła ognia. Unikać wdychania par i kontaktu ze skórą. Pomieszczenia prac intensywnie wietrzyć.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony

1. Kontrola narażenia

Stężenie par terpentyny winno odpowiadać:

NDS	300 mg/m ³ ,
NDSCh	840 mg/m ³

2. Indywidualne środki ochrony

Stosować okulary ochronne i rękawice. Pomieszczenia prac intensywnie wietrzyć. Po zakończeniu prac obmyć dokładnie ręce wodą z mydłem.

9. Własności fizykochemiczne

Postać	ciecz bezbarwna, lotna
Woń	swoista, blaszamienna
Temp. wrzenia	151 170°C
Temp. samozapł.	273°C
Temp. zapłonu	ok. 30°C
Ciężar, gęstość	0,85 0,87 g/cm ³
Rozpuszczalność	w wodzie nie rozpuszcza się, w innych – brak danych

10. Stabilność i reaktywność

1. Stabilność

Przy długotrwałym przechowywaniu występuje polimeryzacja i utlenianie terpentyny.

2. Reaktywność

Reaguje i należy unikać kontaktu z innymi substancjami a szczególnie z chlorowcami.

11. Informacje toksykologiczne

Terpentyna jest toksyczna doustnie, szkodliwa przy wdychaniu par, które działają na układ nerwowy. W kontakcie ze skórą i oczami działa drażniąco. Połknięta może powodować uszkodzenie płuc. Może powodować uczulenia. Przy poważniejszych objawach konieczna pomoc lekarska.

12. Informacja ekologiczna

Terpentyna jest toksyczna dla organizmów ekosystemu wodnego i może powodować długotrwałe niekorzystne zmiany. Bezwzględnie należy chronić środowisko przed skażeniem terpentyną.

13. Postępowanie z odpadami

Kategorycznie wzbronione jest usuwanie odpadów i opakowań po terpentynie do odpadów komunalnych. Utylizację przez spalanie w odpowiednich urządzeniach należy zlecać specjalistycznym firmom. Małe jednostkowe opakowania w obrocie detalicznym praktycznie wykluczają możliwość powstawania resztek terpentyny.

14. Informacje o transporcie

Małe partie opakowań detalicznych mogą być transportowane samochodem krytym. Przy większych partiach pojazd wymaga specjalnego oznakowania zgodnie z wymogami Ustawy z dn. 28.02.02 o przewozie drogowym materiałów niebezpiecznych. (Załącznik do nr 194 poz. 1629 z 2002)

- Znak 3 – mat. łatwopalny
- Numer zagrożenia: 30
- Klasa RiD/ADR: 3
- Grupa Pakowania: III

– Nalepka: 3

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

1. Oznakowanie opakowań

A. Znaki ostrzegawcze:

- N – niebezpieczny dla środowiska
Xn – szkodliwy

B. Zwroty R i S

- R 10 – łatwo palny
R 22/21/22 – szkodliwy drogami oddechowymi, w kontakcie ze skórą i po połknięciu
R 36/38 – działa drażniąco na oczy i skórę
R 43 – może powodować uczulenia
R 51/53 – działa toksycznie na organizmy wodne i powoduje długotrwałe niekorzystne zmiany w środowisku
R 65 – po połknięciu może uszkadzać płuca
S 2 – chronić przed dziećmi
S 36/37 – stosować odzież i rękawice
S 46/62 – w razie połknięcia nie wywoływać wymiotó, natychmiastowa pomoc lekarska – okazać etykietę
S 61 – nie wprowadzać do środowiska

2. Do ustaleń karty mają zastosowanie przepisy:

1. Ustawa z dn. 11.01.01 o preparatach i substancjach chemicznych (Dz.U. 11 poz. 84 z późn. zmianami)
2. Rozp. MZ z dn. 2.09.03 w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych. (Dz.U. 171 poz. 1666 z późn. zmianami)
3. Rozp. MZ z dn. 3.07.02 w sprawie kart charakterystyki subst. i prep. niebezpiecznych (Dz.U. 140 poz. 1171 z późn. zmianami)
4. Rozp. MZ z dn. 2.09.03 w sprawie oznakowania opakowań substancji i preparatów niebezpiecznych. (Dz.U. 173 poz. 1679 z późn. zmianami)
5. Rozp. MPiOS z dn. 29.11.02 w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia (Dz.U. 217 poz. 1833 z późn. zmianami)
6. Ustawa z dn. 27.04.01 o odpadach (Dz.U. 62 poz. 628 z późn. zmianami)
7. Rozp. MZ z dn. 28.09.05 w sprawie wykazu subst. niebezpiecznych wraz z klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. 201 poz. 1674)

16. Inne informacje

1. Znaki R użyte w karcie:

- R 10 – łatwo palna
- R 20/21/22 – szkodliwa dla dróg oddechowych oraz w kontakcie ze skórą i po połknięciu
- R 36/38 – drażni skórę i oczy
- R 43 – może powodować uczulenia
- R 51/53 – toksyczna dla organizmów wodnych i powoduje długotrwałe niekorzystne zmiany
- R 65 – po połknięciu może uszkadzać płuca

2. Informacje dodatkowe

Kartę niniejszą opracowano w oparciu o dane dystrybutora i o informacje zawarte w charakterystyce substancji w wykazie subst. niebezpiecznych (Zał. do ozn. Dz.U. 199 poz. 1948 z 24.11.03).

3. Aktualizacją objęto:

Aktualizacja 1.2006

Dostosowanie do wymogów Rozp. MZ z dn. 28.09.05 w sprawie wykazu subst. niebezpiecznych.